

derpaa. Det forekommer mig nu, at vi, som i flere Aar have arbejdet paa at faae større Frihed i Folketirken, maae gaae ind paa at bringe Forslaget i en saadan Skikkelse, at vi kunne vente, at den ærede Minister vil acceptere det. Det er langtfra, at jeg troer, at det der- ved vil faae en saadan Skikkelse, som man egentlig kunde ønske sig, men vi vide, at der er Trang til dette Forslag. Vi vide, at der i Thyen er en Menighed, som er i en særlig Stilling, hvori den ikke er kommen ved sin egen Skyld, men hvori den er bleven sat, uden at den har havt nogen Lod eller Deel deri. Vi vide ligeledes, at der paa Vornholm er en Menighed, som har stilt sig ud fra Folketirken, men som ønsker at træde tilbage. Enhver af os, der kjender den religiøse Bevægelse her i Landet, veed ogsaa, at det er meget sandsynligt, at der maaskee snart kan danne sig en enkelt anden Menighed, for hvilken en saadan Lovbestemmelse vilde være meget glædelig. Jeg troer derfor, at det, som nu maa være Op- gaven, er at tilfredsstille den sieblikkelige Trang, saa at Loven ikke bliver en Fremtidslov, hvad man da ogsaa meget uegentligt kan kalde den, naar den ikke kan vente Sanction; thi da bliver den jo slet ikke til Lov, og jeg vil derfor op- fordre det ærede Landsting til at forandre Forslaget saaledes, at vi kunne vente at faae det sanctioneret.

Forchhammer: Det forekommer mig, at der ved det foreliggende Lovforslag, eller bag det, om man vil, skjuler sig en vis Dob- belthed, saaledes, at det sigter i to forskjellige Retninger, og at der som Følge deraf er kom- met og maatte komme en vis Uklarhed ind i alle de Forhandlinger, som knyttede sig dertil. Det er nemlig aabenbart, at det første For- maal, som dette Udkast har for Sigte, er Dan- nelsen af frie Menigheder rundt omkring i Landet, hvor der maatte være Trang dertil. Men paa den anden Side er der et helt an- det, et derfra væsentligt forskjelligt Forhold, som man har meent at kunne faae ordnet gjen- nem den samme Lov, forsaavidt der nemlig allerede findes Menigheder dannede uden for Folketirken, — ja, dette Udtryk vil maaskee støde En og Anden, og jeg skal derfor indskrænke

mig til at sige: I ethvert Tilfælde formelt staaende udenfor, ved Siden af Folketirken, Menigheder, som føle en bestemt Trang til at vende tilbage til Folketirken, og som man øns- ker ad denne Vej at skaffe Afgang dertil. Saa- ledes har man i det samme Lovforslag paa een- gang et meget brændende Nutidsspørgsmaal, hvis Løsning man kunde ønske snarest muligt at faae fremmet, og paa den anden Side har man et — man tillade mig Udtrykket — væ- sentligt theoretisk Fremtidsspørgsmaal, idet det dog er vitterligt, at, hvor meget der end hos Somme kan være en ubestemt Trang til Dan- nelsen af Frimenigheder rundt omkring i Lan- det, er der ikke nogetstedsfra udtalt et bestemt Krav derpaa. Der er intet Sted, hvor der for Sieblikket er Menigheder eller Dele af Menigheder, der ønske at træde ud af deres nuværende Forhold, for at danne et af disse frie Samsund, hvorom denne Lov egentlig taler. Denne Uklarhed, denne Dobbelthed, kunde jeg maaskee hellere kalde det, har, synes jeg, ogsaa gjort sig meget stærkt gjældende i alle de For- handlinger, der have været førte om denne Sag. Lovudkastet kom ind i det andet Thing som, hvad en anden æret Taler har kaldet, en Lei- lighedslov; jeg vil hellere kalde det en Nutids- lov, en Lov, hvis Maadehold blev berømmet af dens Modstandere, og som i alt Væsentligt kunde finde Tilslutning hos den ærede Kirke- minister. Men under Behandlingen forvand- lede den sig pludseligt og blev til en Fremtids- lov, til en Lov, om hvilken Lovforslagets egne bedste Venner maatte erklære, at det aldeles ingen Udfigt havde til at gaae igjennem i den Form. Det er blevet Følgen af den Dob- belthed, som ligger paa Bunden af Forslaget. Jeg vil ikke nægte, at, hvis de ærede For- slagsstillere ligesaa inderligt som jeg havde ønsket, at de Forhold, som i dette Sieblik nær- mest kræve en Ordning, kunde ordnes paa en tilfredsstillende Maade, med andre Ord, at der kunde gives en Leilighed for de Menigheder, der staae paa Grændsen af Folketirken eller udenfor, til at vende tilbage i Folketirken som Menigheder i den, saa vilde det efter min For- mening have været langt rigtigere af dem, at de ikke havde blandet dette Forhold sammen med et helt andet; men at de derimod enten